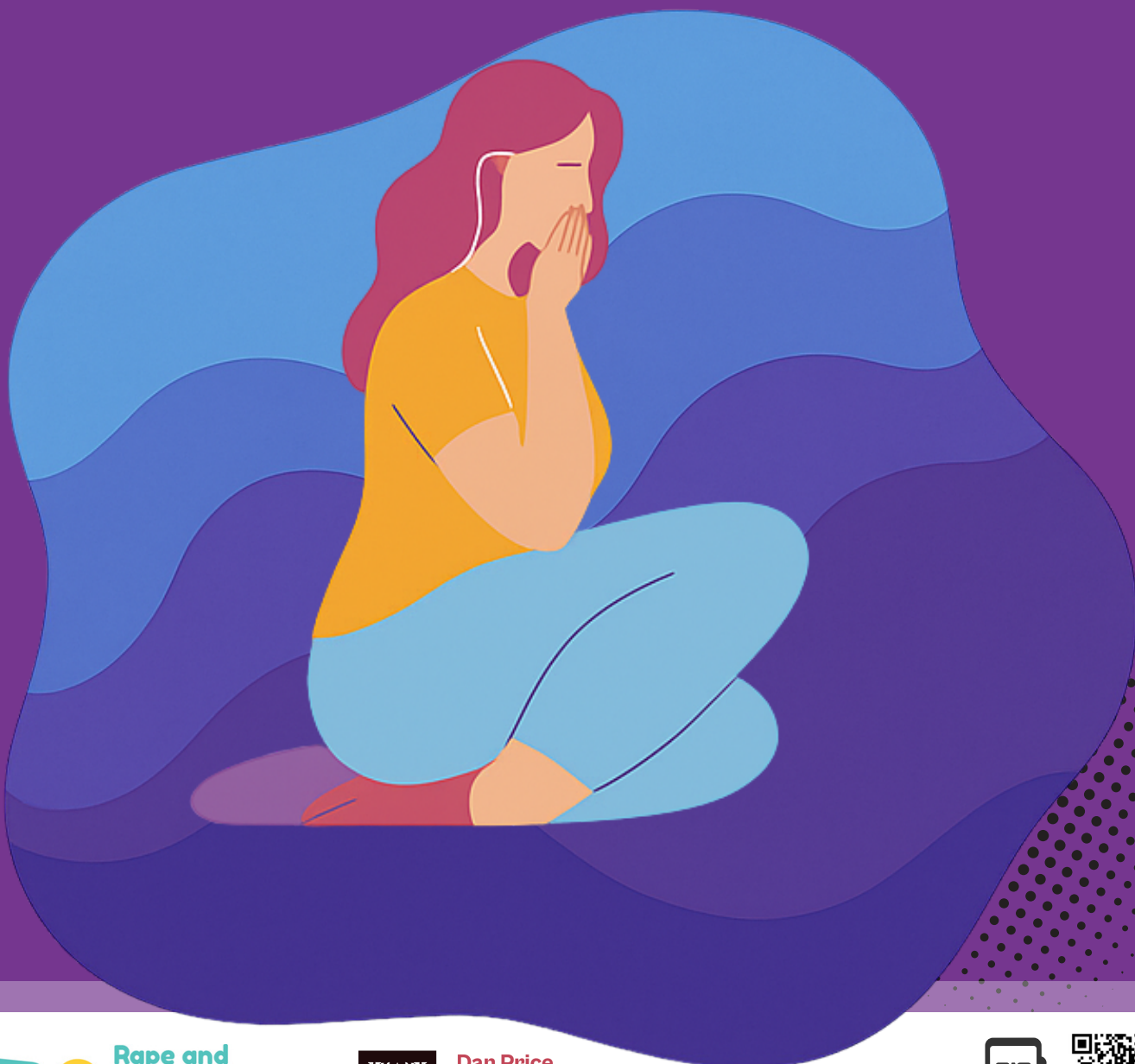

Informacje, wsparcie, Twoje prawa

Opracowanie: Vesta Specialist Family Support CIC

Rodzaje przemocy seksualnej

Rape and Sexual Abuse Support Centre
for adults, children and young people
in Cheshire and Merseyside

Dan Price
Cheshire
Police & Crime
Commissioner

vestasfs.org

Rodzaje przemocy seksualnej

“Przemoc seksualna” lub “wykorzystywanie seksualne” oznaczają wszelkie działania, które miały miejsce bez wyrażenia Twojej zgody. Prawo w Anglii i Walii określa różne rodzaje przestępstw seksualnych (jeśli mieszkasz w Szkocji lub Irlandii Północnej, prawo może być inne).

Oto niektóre z nich:

- **Gwałt (Rape)**

Ania jest żoną Dawida od 8 lat. Chociaż nigdy jej nie uderzył, często obawia się jego reakcją na to, co mówi lub robi i nigdy nie jest pewna, czy będzie na nią krzychał ze złości, czy może będzie troskliwy i kochający. Dziś Ania wróciła z pracy późno, co rozżłościło Dawida. Oskarżył ją o zdradę i obrzucił wyzwiskami. Kiedy Ania później położyła się do łóżka, przyszedł, zaczął ją całować i dotykać. Ania prosiła go, żeby przestał, ale jego zachowanie stawało się coraz bardziej natarczywe i agresywne. Ania martwiła się, że hałas może obudzić dzieci, więc przestała opierać się mu, a on włożył penisa do jej pochwy.

Dawid zgwałcił Anię. Gwałt ma miejsce, gdy osoba używa swojego penisa, aby bez zgody penetrować pochwę, usta lub odbyć innej osoby. Prawnie osoba bez penisa nie może dopuścić się gwałtu, ale kobieta może być winna gwałtu, jeśli pomaga sprawcy płci męskiej w ataku.

Ania nie zgodziła się na seks z Dawidem. On wywarł na niej presję tak, aby uległa jego żądaniom seksualnym.

Fakt, że są małżeństwem, nie oznacza, że Ania ma obowiązek uprawiać seks – nawet jeśli wcześniej zgodziła się na seks z mężem, nie oznacza to, że musi się na to zgodzić ponownie – Dawid musi zapytać ją o zgodę za każdym razem, gdy chce uprawiać z nią seks.

Gwałt to nie seks. To forma przemocy seksualnej i bardzo poważne przestępstwo, za które grozi taki sam maksymalny wyrok jak za morderstwo: dożywocie.

Maksymalny wyrok: dożywocie.

• **Napaść seksualna (Sexual assault)**

Agnieszka jest samotną matką wychowującą dwójkę małych dzieci. Jej teść, który mieszka w pobliżu, pomaga jej w opiece nad dziećmi. Kiedy ją wita, przytula ją i głaszcze po plecach, czasami zsuwając dłonie w dół do jej pośladków. Pewnego dnia, kiedy odbierała dzieci z jego domu, przyciągnął ją do siebie na pożegnanie i pocałował w usta. Kiedy go odepchnęła, zaśmiał się i obrócił sytuację w żart.

Teść Agnieszki dopuścił się na niej napaści seksualnej. Napaść seksualna ma miejsce, gdy jedna osoba celowo dotyka seksualnie inną osobę bez jej zgody. Dotykanie może być wykonane dowolną częścią ciała lub przedmiotem.

Przykłady napaści na tle seksualnym:

- Całowanie.
- Dotykanie czyichś genitaliów, piersi lub pośladków – także przez ubranie.
- Dotykanie jakiegokolwiek innej części ciała dla przyjemności seksualnej lub w sposób seksualny – na przykład głaskanie czyjegoś uda lub pleców.
- Przyciskanie się do innej osoby dla przyjemności seksualnej lub w sposób seksualny.
- Sprawca zmusza kogoś innego do dotykania osoby w sposób seksualny.

Napaść seksualna jest poważnym przestępstwem.

Maksymalny wyrok: 10 lat

• **Molestowanie seksualne (Sexual harassment)**

Adam zaczął pracę w magazynie. Jeden ze współpracowników składał mu niechciane propozycje, więc Adam poskarżył się kierownikowi, który powiedział mu, żeby „potraktował to jako komplement”. Niechciane zachowania seksualne trwały nadal – Adam był dotykany w pośladki i talię przez tego samego kolegę, który również próbował go przytulać i robił mu seksualne uwagi na temat jego życia seksualnego i wyglądu.

Adam był ofiarą molestowania seksualnego. Molestowanie seksualne ma miejsce, gdy ktoś przejawia niechciane zachowanie seksualne wobec innej osoby, przez to sprawiając jej przykrość, strasząc, obrażając lub upokarzając ją, lub gdy chce, aby ta osoba tak się poczuła. To niechciane zachowanie seksualne może mieć miejsce w dowolnym miejscu i może odbywać się w kontakcie osobistym, przez telefon, sms, e-mail lub internet.

Przykłady molestowania seksualnego:

- Komentarze lub dźwięki o charakterze seksualnym – na przykład zaczepianie lub gwizdanie.
- Gesty seksualne.
- Pożądliwe, wpatrzone lub sugestywne spojrzenia. Może to obejmować oglądanie kogoś od góry do dołu.
- Seksualne „żarty”.
- Aluzje seksualne lub sugestywne komentarze.
- Niechciane zaloty lub flirtowanie.
- Propozycje seksualne lub prośby o przysługi seksualne.
- Wysyłanie wiadomości e-mail lub smsów o treści seksualnej – na przykład niechciane sprośne smsy lub zdjęcia.
- Erotyczne posty lub kontakty w mediach społecznościowych.
- Natrętne pytania o czyjeś życie prywatne lub seksualne.
- Opowiadanie o swoim życiu seksualnym.
- Komentowanie czyjegoś ciała, wyglądu lub tego, co ma na sobie.
- Rozpowszechnianie plotek seksualnych.
- Stanie blisko kogoś.
- Wyświetlanie zdjęć o charakterze seksualnym.
- Niechciany kontakt fizyczny o charakterze seksualnym – na przykład ocieranie się o kogoś, przytulanie, całowanie lub masowanie.

Maksymalny wyrok:

Molestowanie: do 6 miesięcy (sąd grodzki/ Magistrates Court) lub 5 lat (sąd koronny/ Crown Court); Napaść na tle seksualnym (w przypadku dotykania): do 10 lat.

 Uwaga: molestowanie seksualne nie figuruje w prawie karnym jako samodzielne przestępstwo – często jest częścią napaści seksualnej lub nękania.

- **Obnażanie się (Indecent exposure)**

Dorota i Magda wracały ze szkoły do domu. Mężczyzna zatrzymał samochód przed nimi, wysiadł i zapytał o drogę. Kiedy tłumaczyły mu drogę, obnażył przed nimi swoje genitalia, przez co przestraszyły się i uciekły.

Dziewczęta padły ofiarą nieobyczajnego wybryku, znanego również jako „**nieprzystwoite obnażanie się**”. Obnażanie się to celowe pokazywanie swoich genitaliów w celu wywołania niepokoju lub stresu u innej osoby. Jest to przestępstwo, nawet jeśli ofiara nie widziała genitaliów lub nie była nimi zaniepokojona lub zestresowana.

Maksymalny wyrok: 2 lata. Zakres wyroku: Prace społeczne bądź do 1 roku pozbawienia wolności. Wyrok jest sroższy, jeśli wykroczenia są o charakterze uporczywym, w pobliżu szkół lub z udziałem dzieci.

- **Cyberflashing**

To **forma nieprzystwoitego obnażania się**, która ma miejsce **w internecie**.

Polega na tym, że ktoś wysyła zdjęcie lub wideo swoich genitaliów (lub czyichś innych) innej osobie bez jej zgody. Może to mieć miejsce za pośrednictwem smsów, WhatsApp'a, mediów społecznościowych, aplikacji randkowych lub innych platform internetowych. Zazwyczaj mężczyźni i nastoletni chłopcy wysyłają nieproszeni zdjęcia lub filmiki swoich penisów.

Cyberflashing jest przestępstwem (w kategorii udostępniania zdjęć lub filmów genitaliów).

Maksymalny wyrok: 2 lata.

Czynniki obciążające: ofiara będąca dzieckiem, powtarzające się zachowanie, zamiar spowodowania cierpienia.

- **Stealththing**

Monika poznała Konrada na aplikacji randkowej. Spotkali się kilka razy i uprawiali seks za obopólną zgodą i z zabezpieczeniem. Po ostatnim razie, kiedy uprawiali seks, Monika dowiedziała się, że Konrad zdjął prezerwatywę, nie mówiąc jej o tym. Powiedział jej, że to nic wielkiego i że dzięki temu seks był dla niego po prostu przyjemniejszy.

Tak zwany „stealththing” to forma gwałtu. Dzieje się tak, gdy ludzie zgadzają się uprawiać seks z prezerwatywą, a następnie ktoś albo kłamie, że założył prezerwatywę, albo ją zdejmuję bez zgody drugiej osoby. „Stealththing” to slang, a nie termin prawny. Prawnym terminem na ten czyn jest gwałt.

Maksymalny wyrok: dożywocie (przy postawieniu zarzutu gwałtu).

Wyrok: ustalany jak w przypadku każdej sprawy o gwałt/napaść — sądy rozpatrują to w kategorii fundamentalnego naruszenia zgody.

- **Napaść przez penetrację (Assault by penetration)**

Karolina i Alan poznali się na studiach. Oboje zgodzili się uprawiać seks wczoraj wieczorem. Alan zaczął przechodzić od dotykania i całowania do penetracji palcami. Karolina zareagowała na to lekko odsuwając siebie i dłonie Alana oraz mówiąc: „Czekaj, nie jestem tego pewna”. Alan współpracował krótko, ale potem zrobił to ponownie. Karolina cofnęła się, a potem zastygła. Mimo to Alan kontynuował penetrację jej pochwy palcami.

Alan dopuścił się napaści na Karolinę przez penetrację. Napaść przez penetrację to sytuacja, w której osoba celowo penetruje pochwę lub odbył innej osoby jakąkolwiek część swojego ciała lub przedmiotem bez zgody tej osoby. Penetracja musi mieć charakter seksualny.

Chociaż zgoda była obecna podczas pierwszego kontaktu seksualnego, nie była ona podtrzymana. Brak oporu ze strony Karoliny lub przejście od aktywnego uczestnictwa do bezruchu/zastygnięcia nie oznacza zgody. Karolina zgodziła się na jedną formę aktywności seksualnej, ale nie wyraziła zgody na inną.

Napaść przez penetrację jest poważnym przestępstwem.

Maksymalny wyrok: dożywocie

- **„Spiking” (Podanie substancji)**

Gosia i Renata poszły na imprezę. Spotkały dwóch mężczyzn, którzy dołączyli do nich przy stoliku i wypili z nimi drinki. Chociaż pili te same drinki, Gosia zauważyła, że Renata zaczęła mieć trudności z utrzymaniem się na nogach, wyglądała na zdezorientowaną i powiedziała, że poczuła mdłości i senność. Gosia zadzwoniła po taksówkę i pojechały do domu.

Mężczyźni, którzy dołączyli do nich na imprezie, mogli dosypać Renacie coś do drinków. Dosypywanie czegoś do drinków to podawanie komuś narkotyków lub alkoholu bez jego wiedzy lub zgody. Do drinka danej osoby można dodać coś z wielu powodów, na przykład aby łatwiej było ją okraść lub napaść seksualnie.

Przykłady spikingu:

- spiking drinków – dodawanie narkotyków lub alkoholu do czyjegoś napoju
- needle spiking – wstrzykiwanie narkotyków do czyjegoś ciała za pomocą igły lub wstrzykiwacza autopen
- spiking papierosów lub waporyzatorów – podawanie komuś narkotyków w papierosach lub e-papierosach
- spiking jedzenia – dodawanie narkotyków do czyjegoś jedzenia

Podanie komuś większej ilości alkoholu lub narkotyków niż się spodziewał i na co wyraził zgodę, również jest spikingiem. Na przykład podanie komuś podwójnego drinka zamiast pojedynczego.

Maksymalny wyrok: Podawanie substancji: 10 lat. Dochodzenie prowadzone jest w przypadku wszelkich przestępstw seksualnych popełnionych po „spikingu”, np. gwałt.

Wyrok: Znacznie zaostrzony, jeśli narkotyki zostały użyte w celu upośledzenia zdolności ofiary do wyrażenia zgody.

- **Podglądactwo (Voyeurism)**

Magda i jej rodzina wynajmują mieszkanie od prywatnego właściciela. Kiedy w sobotę sprzątała łazienkę, odkryła ukrytą kamerę w suficie. Zgłosiła to na policję.

Podglądactwo ma miejsce wtedy, kiedy ktoś czerpie przyjemność seksualną z oglądania, fotografowania lub nagrywania innych osób robiących coś, co zwykle jest w sferze prywatnej, na przykład gdy są nago lub uprawiają seks. Podglądactwo jest przestępstwem, jeżeli odbywa się bez zgody osoby, której dotyczy.

Upskirting. Kiedy ktoś używa urządzeń, np. aparat fotograficzny lub telefon komórkowy, aby robić zdjęcia lub filmy pod ubraniem osoby bez jej zgody. Upskirting jest przestępstwem, niezależnie od tego, czy jest to robione dla przyjemności seksualnej, czy w celu upokorzenia lub zdenerwowania kogoś.

Maksymalny wyrok: 2 lata

Czynniki obciążające: filmowanie vs. tylko obserwowanie, ofiara poniżej 18 roku życia, nagrywanie w publicznych toaletach/przebieralniach.

- **Porno zemsta (Revenge pornography)**

Zosia niedawno rozstała się ze swoją partnerką, Kamilą. Kamila jest wściekła z tego powodu i grozi Zosi, że udostępni znajomym i rodzinie jej erotyczne zdjęcia. Groziła jej również, że powie im o tym, że Zosia jest lesbijką, co ukrywała przed nimi.

Porno zemsta jest przestępstwem i oznacza ujawnianie lub grożenie ujawnieniem prywatnych zdjęć i filmów o charakterze seksualnym w celu spowodowania cierpienia. Dotyczy to ujawnienia prywatnych zdjęć i/lub filmów o charakterze seksualnym przedstawiających daną osobę, która nie wyraziła na to zgody, w celu spowodowania u niej cierpienia, upokorzenia lub zażenowania.

Takie zdjęcia/filmy mogą być udostępnione w internecie, przesyłane za pomocą smsów lub poczty elektronicznej.

Maksymalny wyrok: 2 lata

Czynniki obciążające: dystrybucja o szerokim zasięgu (media społecznościowe), której towarzyszą groźby lub nadużycia, a ofiara jest możliwa do zidentyfikowania.

Temat deepfake'ów jest obecnie dość żywy w opinii publicznej, gdzie zdjęcia są przerabiane w celu stworzenia fałszywych, seksualizowanych zdjęć lub filmów. W parlamencie trwają prace nad rozwiązaniem tego problemu, ponieważ nie ma konkretnych wykroczeń związanych z deepfake'ami. Istnieją jednak obowiązujące przepisy, które obejmują większość problemów związanych z deepfake'ami.

Podobnie jak w przypadku wszelkich przestępstw na tle seksualnym, **jeśli obawiasz się, że padłaś(eś) ofiarą, zgłoś to policji**, a proces dochodzeniowy wykaże, jaka kategoria przestępstwa jest stosowna. Priorytetem jest ochrona ofiary przed jakąkolwiek krzywdą w przyszłości i rozpoczęcie gromadzenia dowodów.

- **Sexting**

Maria i Robert, oboje mają po 17 lat, spotykają się od kilku miesięcy. Robią sobie nagie zdjęcia i udostępniają je sobie nawzajem. Maria powiedziała Robertowi, że to w porządku, ponieważ się kochają i zgodzili się robić i dzielić tymi zdjęciami.

Samodzielne tworzenie przez dzieci nieprzystojnych zdjęć, dawniej znane jako sexting, to sytuacja, gdy dzieci poniżej 18 roku życia tworzą, posiadają lub udostępniają erotyczne zdjęcia przedstawiające siebie samych lub inne dzieci (osoby poniżej 18 roku życia), nawet jeśli treść ta została stworzona za zgodą tej młodej osoby. Dlatego dwójka 17-latków w związku może popełniać przestępstwo, udostępniając sobie nawzajem swoje intymne zdjęcia.

Przypadki sextingu są rejestrowane jako przestępstwa, ale nie oznacza to koniecznie, że dana osoba będzie miała założoną kartotekę karną. Policja ocenia ryzyko i czynniki obciążające i zazwyczaj decyduje się prowadzić sprawę dalej tylko w wyjątkowych okolicznościach.

Jeśli dowiesz się, że Twoje dziecko wysyła seks-wiadomości, możesz skontaktować się z fundacją **Internet Watch Foundation**, która wyszuka niestosowne zdjęcia lub filmy przedstawiające Twoje dziecko i je usunie.

! Jeśli Twoje doświadczenia nie pasują do tych definicji i nie masz pewności co do tego, co Ci się przydarzyło, zapytaj siebie:

Czy wyraziłam(em) na to zgodę?

Jeśli nie było na to zgody, to zawsze jest to przemoc seksualna i możesz szukać wsparcia u specjalistów.

! Jeśli chcesz zgłosić policji to, co Ci się przydarzyło, zebrane zostaną przez nich wszelkie dowody, aby ustalić kategorię karną i możliwość postawienia zarzutu (w zależności od dostępnych dowodów). Wysłuchają i wyjaśnią, co można dla Ciebie zrobić.

! Gwałt i inne poważne przestępstwa seksualne nie ulegają przedawnieniu, co oznacza, że, jeśli chcesz, możesz ujawnić przypadki wykorzystywania seksualnego kilka tygodni, miesięcy, a nawet lat po zdarzeniu.

Cokolwiek się stało, to nie była Twoja wina.

Źródła informacji: Rape Crisis England & Wales, Prokuratura
Powyższe informacje są aktualne według stanu na maj 2025 r.